

Nr 81.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316), m. m.; given Stockholms slott den 16 februari 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

dels förordning om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316),

dels ock förordning om ändrad lydelse av 21 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag
till
**förordning om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ tulltaxeförordningen
den 4 oktober 1929 (nr 316)¹.**

Härigenom förordnas, att 4 och 5 §§ tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

4 §.

Där tull skall utgå i förhållande till varas värde, beräknas detta för oskadad vara lika med det för varan vid försäljning till Sverige gällande marknadspriset å inköpsorten vid tiden för inköpet eller, i fråga om ej inköpt vara, å avsändningsorten vid tiden för avsändningen, med tillägg av emballagets värde jämte frakt, försäkringspremier och annan å varan nedlagd kostnad, intill dess varan anlänt, därest den inkommit med fartyg eller luftfartyg, till ort, dit den är bestämd eller varest den för vidare befordran till bestämmelseorten lossas ur fartyget eller luftfartyget, eller, därest den inkommit på annat sätt, till gränsort inom tullområdet. Det åligger varuhavaren att uppgiva och, såvitt ske kan, styrka de belopp, vilka sålunda tillhoppa skola anses utgöra oskadad varas värde.

Fullgör ej varuhavaren vad honom enligt första stycket åligger eller finnes skäligen anledning antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga, må värdet beräknas lika med det för varan vid försäljning inom Sverige gällande marknadspriset å tulltaxeringsorten vid tiden för tulltaxeringen, med avdrag för tull jämte skäligen försäljningskostnad och normal handelsvinst.

Kan i fall, som i andra stycket sägs, varans värde icke beräknas på sätt där föreskrives eller är fråga om vara, som lidit avsevärd skada, skall värdet beräknas lika med det värde, varan befinner sig å tulltaxeringsorten vid tiden för tulltaxeringen. För utrönande av nämnda värde äger tullanstalten låta besiktiga och värdera varan.

Närmare bestämmelser angående styrkande av oskadad varas värde ävensom angående varas besiktning och värdering meddelas av Konungen; ägande Konungen ock bestämma, enligt vilka grunder värdet av emballage skall beräknas i det fall, att emballaget helt eller delvis utgöres av godsbehållare (*container*).

I den mån det påkallas för kontroll å lämnad uppgift om varas värde är

¹ Senaste lydelse av 4 § se 1934:283 och av 5 § se 1931:242, 1935:251 och 619, 1936:127 samt 1937:10 och 213.

varuhavaren eller annan, för vars räkning varan införts, skyldig att tillhandahålla sina affärshandlingar för granskning på sätt Konungen bestämmer.

5 §.

Tullfrihet åtnjutes för:

e) andra förnödenheter — — — i handelssyfte; dock skall om resandes och avmönstrande sjöfolks rätt att för eget bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror och cigarrettpapper gälla vad särskilt stadgas;

x) likkistor med — — — avliden person;

y) varor, som — — — äga rum; samt

z) tryckalster, härunder inbegripna kartor, bilder, planschverk samt med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat, vilka hava till syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder, allt dock på villkor att tryckalstren äro ämnade att här i riket kostnadsfritt utdelas samt att de införas från land, som medgiver Sverige motsvarande förmån.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1940.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 21 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914] (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Häri genom förordnas, att 21 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

21 §.

2 mom. Resande, som — — — fastställd kvantitet. Med resande likställes person, som varit anställd å fartyg men därifrån avmönstrar.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1940.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för kommunikations- och handelsdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om vissa ändringar i tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) m. m. och anför därvid:

Inledning.

Med anledning av en utav generaltullstyrelsen i skrivelse den 4 december 1937 gjord hemställan bemyndigade Kungl. Maj:t genom beslut den 17 juni 1938 chefen för finansdepartementet, bland annat, att tillkalla två sakkunniga för att inom departementet biträda med en överarbetning av gällande tulltaxeförordning och den därvid fogade tulltaxan m. m. enligt av departementschefen angivna riktlinjer.

Med stöd av detta bemyndigande tillkallade jag byråchefen i generaltullstyrelsen C. E. L. Sandquist och förste byråingenjören hos kommerskollegium K. A. Wickman att såsom sakkunniga inom finansdepartementet biträda med ifrågavarande överarbetning. I anslutning till de för revisionsarbetet meddelade direktiven, enligt vilka utredningsresultaten skola framläggas i den mån de föreligga, hava de sakkunniga, vilka antagit benämningen *1938 års tulltaxerevision*, hittills till mig överlämnat tre särskilda betänkanden, innefattande förslag till ändringar i tulltaxeförordningen och tulltaxan jämte vissa andra författningar.

Jag anhåller nu att få anmäla vissa av de sakkunniga framlagda förslag till ändringar i tulltaxeförordningen jämte därmed sammanhängande bestämmelser. Till de sakkunnigas förslag i övrigt torde jag få återkomma i annat sammanhang.

Beräkning av varas tullvärde.

I ett den 15 november 1939 avgivet »Betänkande III med förslag till förordning om ändrad lydelse av 4 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 m. m.» ha de sakkunniga till behandling upptagit frågan om ändrade bestämmelser angående beräkning av varas tullvärde.

Gällande bestämmelser.

De grundläggande stadganden, som för närvarande gälla i detta ämne, återfinnas i 4 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316), sådan denna paragraf lyder enligt förordning den 7 juni 1934 (nr 283), samt i 6—9 §§ kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen enligt dess genom kungörelser den 4 mars 1932 (nr 43) och den 7 juni 1934 (nr 284) ändrade lydelse. Dessutom äro vissa särskilda föreskrifter meddelade i 4 och 5 §§ av generaltullstyrelsens kungörelse den 16 december 1929 med anvisningar till tulltaxeförordningens tillämpningsföreskrifter (tullverkets författningssamling nr 262) samt i 43 och 47 §§ tullordningen den 17 oktober 1927 (tullverkets författningssamling nr 241).

Enligt 4 § tulltaxeförordningen skall för oskadad vara värdet beräknas lika med varans marknadspris å inköpsorten vid tiden för inköpet eller, i fråga om ej inköpt vara, lika med marknadspriset å avsändningsorten vid tiden för avsändningen, med tillägg i vardera fallet av emballagets värde jämte frakt, försäkringspremier och annan å varan nedlagd kostnad, intill dess varan anlant, därest den inkommit med fartyg eller luftfartyg, till ort, dit den är bestämd eller varest den för vidare befordran till bestämmelseorten lossas ur fartyget eller luftfartyget, eller, därest den inkommit på annat sätt, till gränsort inom tullområdet. För vara, som lidit avsevärd skada, beräknas allenast det lägre värde, varan vid tulltaxeringen befinnes äga å den ort, där tulltaxeringen äger rum.

Enligt samma författningsrum åligger det varuhavaren att uppgiva och, såvitt ske kan, styrka de belopp, vilka efter vad nyss sagts tillhoppa skola anses utgöra oskadad varas värde. Fullgör ej varuhavaren vad honom sålunda åligger eller finner tullanstalten skälig anledning antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga, eller är fråga om skadad vara, är tullanstalten pliktig, liksom den i allt fall är berättigad, att låta besiktiga och värdera varan.

Jämlikt bestämmelserna i 6 § kungörelsen med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen skall varuhavaren till styrkande av oskadad varas värde, så vitt ske kan, förete originalfaktura ävensom frakt- och försäkringshandlingar samt speditorsräkning. Där så påfordras, är varuhavaren jämväl pliktig att avlämna duplettexemplar eller avskrift av företedd originalfaktura samt att framlägga affärskorrespondens och andra handlingar,

som kunna tjäna till styrkande av varans värde. Fakturan skall innehålla vissa närmare angivna specifikationer samt vara av tillverkaren eller säljaren utställd på viss mottagare här i riket, varjämte fakturans riktighet skall vara bekräftad genom namnunderskrift av utställaren eller den eller dem, som äga teckna dennes firma. Till ytterligare kontroll å riktigheten av lämnad uppgift rörande varas värde skall varuhavaren eller annan, för vars räkning varan införts, på anmodan av generaltullstyrelsen i den utsträckning, som av styrelsen prövas nödigt, för granskning genom därtill förordnad tulltjänsteman tillhandahålla sina handelsböcker, affärskorrespondens och övriga handlingar, som kunna tjäna till ledning för bedömandet av varuvärdet.

Föreskrifterna om skyldighet att avlämna duplettexemplar eller avskrift av originalfaktura samt att på generaltullstyrelsens anmodan tillhandahålla handelsböcker m. m. tillkommo under år 1934 och ha till syfte att möjliggöra efterkontroll av de tullvärden, som uppgivits vid tulltaxering av värdetull underkastade varor. För närvarande infordras duplettexemplar eller avskrift av faktura i de fall, då fakturavärdet överstiger 100 kronor. Dessa fakturor underkastas jämförande granskning av en inom generaltullstyrelsens tullbehandlingsbyrå för ändamålet inrättad särskild avdelning, det s. k. tullvärdekontrollkontoret. Skulle vid denna granskning eller en eventuell i samband därmed företagen undersökning av vederbörandes bokföring ett attesterat värde befinnas för lågt upptaget, kan på grund av 3 § förordningen den 24 maj 1928 (nr 124) angående förfarandet i vissa fall vid oriktig avgiftsberäkning hos tullverket krav å felande tullbelopp framställas inom två år från det beloppet senast bort erläggas.

Därest tullanstalt med stöd av 4 § tulltaxeförordningen låter anställa besiktning av vara för utrönande av dess värde, skall sådan besiktning jämlikt 8 § tillämpningsföreskrifterna förrättas av två för sakkunskap på området kända, ojäviga personer. Det värde, besiktningsmännen anse böra åsättas varan, eller, där de icke kunnat enas, medeltalet av de av dem uppgivna värdena skall då läggas till grund för tulltaxeringen.

Åtnöjes varuhavaren icke med värde, som blivit uttrönt vid besiktningen, äger han enligt 9 § tillämpningsföreskrifterna inom åtta dagar efter besiktningens avslutande påkalla, att värdet i stället bestämmes genom skiljenämnd. Sådan nämnd skall bestå av tre för sakkunskap på området kända, ojäviga personer. Av dessa skall en utses av tullanstalten, en av varuhavaren och den tredje av de sålunda utsedda gemensamt eller, där dessa ej kunna enas, av överexekutor. Jäv, som framställes av part, prövas av överexekutor. Skiljenämnden har att, sedan parterna lämnats skäligt rådrum att yttra sig, inom femton dagar efter det nämnden blivit fulltalig fastställa varans värde enligt därför bestämda grunder. Såsom av nämnden fastställt värde skall anses det värde, varom minst två av nämndens ledamöter förenat sig, eller, om samtliga ledamöter haft olika mening, medeltalet av de värden, som utgöra medeltal av de båda lägsta och de båda högsta värdena.

I 43 och 47 §§ tullordningen är föreskrivet, bland annat, att uppgift om

varas värde skall intagas i den varuanmälan, som varuhavaren jämlikt 119 § tullstadgan är skyldig att avgiva, samt att dylik uppgift, när så påfordras, skall bekräftas medelst på tro och heder avgiven skriftlig förklaring, att densamma vidhålles.

Den, som lämnar oriktig uppgift om varas tullvärde, kan bliva underkastad straff jämlikt bestämmelserna i 4 § 1 mom. lagen den 8 juni 1923 (nr 147) om straff för olovlig varuinförsel.

Framställningar om ändring av gällande bestämmelser.

De nuvarande bestämmelserna angående beräkning av varas tullvärde ha, vad själva grunderna för värdeberäkningen angår, med vissa formella jämkningar varit gällande alltsedan den 1 december 1911. Under denna tid ha vid upprepade tillfällen önskemål framställts om ändring i olika hänseenden av dessa bestämmelser.

I den framställning av generaltullstyrelsen, vilken närmast föranledde tillsättandet av tulltaxerevisionen, framhölls sålunda, att de nuvarande bestämmelserna på området i viktiga avseenden icke motsvarade sitt syfte. Med ledning bland annat av de erfarenheter, som vunnits vid arbetet inom tullvärdekontrollkontoret, fäste styrelsen uppmärksamheten på ett antal fall, där behovet av ändring gjorde sig särskilt starkt gällande. Särskilt framhöll styrelsen, att det till grund för tullvärdet liggande utländska marknadspriset vore i behov av en närmare precisering med hänsyn bland annat till att fakturor å konsignationsvaror för den svenska marknaden ofta upptoge värden, som för svenska förhållanden vore mycket låga men av vederbörande fakturautställare ansåges riktiga, enär de motsvarade marknadsprisen å andra utlandsmarknader. Olägenheterna av det nuvarande obligatoriska besiktning förfarandet syntes också styrelsen så betydande, att en undersökning borde göras, huruvida icke åt tullmyndigheterna kunde inrymmas befogenhet att i första hand själva verkställa värdering av importerade varor, då en sådan med tillämpning av tulltaxeförordningens föreskrifter vore påkallad. Enligt styrelsens uppfattning borde jämväl större krav ställas på beskaffenheten av de fakturor, som vid tulltaxeringen lades till grund för beräkningen av tullvärdet. Styrelsen ifrågasatte därjämte, huruvida tillräckliga skäl funnes att bibehålla nuvarande praxis, enligt vilken avdrag i tullvärdet medgaves för kassarabatter och provisioner till svenska agenter.

Vissa tullanstalter, som haft tillfälle att yttra sig i ämnet, ha särskilt framhållit svårigheten att avgöra vilket belopp, som med tillämpning av gällande föreskrifter rätteligen borde läggas till grund för fastställandet av en varas tullvärde. I detta sammanhang ha framförts önskemål om att begreppet marknadspris på ett eller annat sätt förtydligades eller ersattes med något annat värde- eller prisbegrepp, som vore bättre ägnat att tjäna såsom grundval för tullvärdets bestämmande. Ävenledes ha berörts de olägenheter av skilda slag, som äro förbundna med det nu tillämpade besiktning- och värderingsförfarandet. Vidare ha ifrågasatts vissa ändringar i gällande praxis

beträffande avdrag för kassarabatt och agentprovision vid beräkning av tullvärden, varjämte föreslagits ändrade bestämmelser med avseende å sättet för underskrift av fakturor. Slutligen har man ansett, att stadgandena angående straff för avlämnande av oriktig värdeuppgift borde skärpas.

Representanter för den inhemska industrien ha till de sakkunniga framfört tvivelsmål, huruvida de nuvarande bestämmelserna rörande beräkning av tullvärden erbjöde nödig garanti för att industrien komme i åtnjutande av det tullskydd, som av statsmakterna avsetts. Det har framhållits, att motsvarande utländska bestämmelser, enligt vad svenska exportörer kunnat iakttaga, vore väsentligt strängare och gäve avsevärt större trygghet för riktiga värdedeklarationer. Särskilt har anmärkts på det förhållandet, att jämlikt i Sverige gällande praxis de å företedda fakturor upptagna priserna, i motsats till vad flerstädes utomlands vore förhållandet, i regel lades till grund för tullvärdebestämningen, även då fakturorna avsåge konsignationsvaror eller andra varor, som infördes för utländsk firmas räkning. I dylika fall borde, enligt vad som framhållits, till grund för tullvärdeberäkningen i stället läggas de priser, till vilka varorna såldes i den svenska gross- eller detaljhandeln.

I utlandet tillämpade metoder för tullvärdets fastställande.

I de sakkunnigas betänkande lämnas en redogörelse för olika i utlandet tillämpade metoder för tullvärdets fastställande. Ur denna redogörelse torde här böra återgivas följande:

Med tullvärde (*Zollwert, valeur imposable, dutiable value*) avses inom såväl den svenska som den utländska tullagstiftningen summan av de olika kostnadselement, som, där fråga är om värdetull underkastade varor, skola anses ingå i varornas värde och följaktligen göras till föremål för tullbeskattning. Det viktigaste av dessa kostnadselement är i regel själva varupriset, enligt utländsk terminologi ofta betecknat såsom basvärde (*Grundwert, valeur de base, basic value*). Genom att till basvärdet foga kostnaderna för emballage, frakt, försäkring o. d. till bestämmelseorten (cif-regeln) eller till och å avsändningsorten (fob-regeln) erhålles tullvärdet.

På grund av bestämmelse i 4 § första stycket tulltaxeförordningen skall basvärdet här i landet för normala fall beräknas lika med varans marknadspris å inköpsorten eller, beträffande icke inköpt vara, å avsändningsorten. Såsom förut nämnts hava från olika håll riktats anmärkningar mot att tullvärdeberäkningen sålunda grundas på det utländska marknadspriset. Det har även framhållits, att man i utlandet ofta tillämpade andra beräkningsgrunder, vilka gäve större garantier för en riktig uttågning av värdetullarna. I sådant avseende har särskilt hänvisats till vissa i Storbritannien och flera utomeuropeiska länder gällande värdebestämmelser, vilka ansetts kunna tjäna såsom förebild vid en revision av de svenska bestämmelserna på området.

De olika metoder, som utomlands tillämpas med avseende å basvärdets fastställande, äro långt ifrån enhetliga och förete betydande variationer från land till land, varjämte de ofta uppträda i olika kombinationer med varandra. Emellertid kunna de vanligen inordnas under någon av följande fyra huvudregler:

1. Basvärdet är det pris, till vilket varorna verkligen inköpts, eller, i fråga om icke inköpta varor, det pris, som varorna normalt sett skulle betinga vid inköp från utlandet.

2. Till basvärde tages det pris, till vilket varorna i parti fritt utbjudas i utförsellandet vid försäljning på därvarande hemmamarknad eller, i vissa fall, på exportmarknaden.

3. Basvärdet bestämes med utgångspunkt från det pris, till vilket varorna återförsäljas i importlandet på därvarande hemmamarknad.

4. Basvärdet utgöres av det pris, som för ifrågakommande varuslag blivit för tullbeskattningsändamål fastställt av importlandets myndigheter eller uttrönt av särskilda värderingsmän. I dylika fall tjänar basvärdet även såsom tullvärde.

Den metod, enligt vilken det verkliga inköpspriset tjänar såsom basvärde (huvudregel 1), skulle att döma enbart av de inom olika länder gällande författningsbestämmelserna på området komma i tillämpning endast i ett jämförelsevis ringa antal länder. Vanligen föreskrives nämligen, att det utländska hemmamarknadspriset skall läggas till grund för tulltaxeringen (huvudregel 2). Såvitt av inhämtade upplysningar framgår, torde emellertid av praktiska skäl sistnämnda pris i många fall anses motsvara inköpspriset, vilket sålunda i realiteten blir avgörande för värdebestämningen.

I det fall att inköpspriset respektive det utländska hemmamarknadspriset icke kan med säkerhet utrönas, lägges i flera länder det inländska återförsäljningspriset till grund för tulltaxeringen (huvudregel 3). Bestämmelser i sådant syfte finnas utfärdade bland annat i Nederländerna, Belgien, Frankrike, Finland och Amerikas förenta stater. Ett dylikt förfaringsätt tillämpas även i Norge.

Ett motsvarande förfaringsätt skall för vissa särskilda fall tillämpas jämväl i Danmark. Beträffande varor, som i nämnda land förtullas från fri-lager eller frihamn och som där behandlats eller ompackats på sådant sätt, att det icke kan med säkerhet avgöras, huruvida varorna äro identiska med dem, som finnas upptagna i företedda handlingar, kan tullmyndigheten, när omständigheterna tala därför och varuhavaren framlägger behöriga inköpsdokument, godtaga en av varuhavaren på tro och heder avgiven försäkran om varornas värde; i annat fall sättes värdet lika med försäljningspriset (inkl. emballage) från grossist till detaljist i Danmark vid klareringstillfället, tullen icke inberäknad. Vidare kan tullstyrelsen, när omständigheterna tala därför, föreskriva, att tullen å värdetull underkastade varor, som efter ankomsten till Danmark men innan tullbehandling ägt rum bliva föremål för försäljning, grundas på varornas försäljningspris, härunder inbegripet emballagets värde och eventuella kostnader, som köparen har att erlagga utöver köpesumman.

Den mest vidsträckt tillämpningen har ifrågavarande metod för fastställandet av varors tullvärden erhållit i Storbritannien. Sedan år 1925 gälla där bestämmelser, som bereda tullmyndigheterna mycket stora möjligheter att lägga det inländska försäljningspriset till grund för tullvärdebestämningen. Det förfaringsätt, som med stöd av dessa bestämmelser tillämpas, är i korthet följande.

Enligt allmän regel skall till grund för tullberäkningen läggas det pris, som varorna betinga vid försäljning i den öppna marknaden vid tiden för införseln. Till ledning för bestämmandet av sagda pris skall handelsfaktura företes vid tulltaxeringen. Emellertid äga tullmyndigheterna frångå handelsfakturans värdeuppgifter bland annat i de fall,

att varans pris icke kan med säkerhet fastställas;

att varorna äro föremål för patenträttigheter eller åsatta inregistrerade fabriks- eller handelsmärken;

att priset icke är ensamt avgörande för varornas försäljning;

att säljaren eller hans bolagsmän hava direkt eller indirekt personligt intresse av varornas vidareförsäljning; och

att mellan säljaren och köparen existera andra kommersiella förbindelser än sådana som enbart föranledas av varornas försäljning.

I samtliga nu nämnda fall skall basvärdet beräknas lika med det pris, till vilket varan försäljes på den inhemska marknaden. Tullvärdet erhålles genom att från nämnda pris draga icke endast tull utan även skälig försäljningskostnad och handelsvinst.

Sistberörda metod för tullvärdets fastställande har i mer eller mindre modifierad form kommit i tillämpning jämväl i vissa andra länder än Storbritannien.

Vad slutligen beträffar den värdebestämningsmetod, enligt vilken basvärdet anses utgöra det pris, som för ifrågakommande varuslag blivit för tullbeskattningsändamål fastställt av importlandets myndigheter eller uttrönt av särskilda värderingsmän (huvudregel 4), har densamma tidigare i stor utsträckning tillämpats men synes numera hava en jämförelsevis begränsad användning.

I anslutning till denna redogörelse framhålla de sakkunniga, hurusom det förhållandet, att olika metoder för bestämmandet av varors tullvärden tillämpas i skilda länder, självfallet är ägnat att medföra olägenheter för det mellanfolkliga varuutbytet. De sakkunniga erinra, att representanter för den internationella handeln sedan länge eftersträvat mera enhetliga bestämmelser på detta område samt hänvisa i detta avseende till en resolution angående metoderna för tullvärdebestämningen, som antogs vid Internationella handelskammarens kongress i Köpenhamn i juni 1939. I denna resolution anslöt sig kongressen till ett av handelskammarens tulltekniska kommitté gjort uttalande, vari föreslogs att tullmyndigheterna skulle, så långt detta vore förenligt med det i vederbörande land tillämpade värdeberäkningssystemet, utan åtskillnad såsom basvärde godkänna det verkliga inköpspriset sådant detta framginge av handels- och konsulatfaktura, allt under villkor att tullmyndigheterna icke hade goda skäl misstänka, att det fakturerade priset vore lägre än varornas skäliga marknadsvärde. I sistnämnda fall och under förutsättning, att importören icke kunde förebringa tillförlitlig bevisning om att fakturapriset motsvarade varornas verkliga marknadsvärde, skulle tullmyndigheterna vara berättigade att fastställa basvärdet på grundval av antingen återförsäljningspriset i införsellandet eller värdet av motsvarande in- eller utländska produkter på införsellandets marknader. På sådant sätt borde basvärdet även kunna bestämmas i det fall, att faktura saknades. En tullvärdebestämning enligt de sålunda föreslagna grunderna borde, enligt vad i resolutionen uttalades, erbjuda tillräckliga garantier mot avsiktlig undervärdering.

Tulltaxerevisionens förslag.

Det av tulltaxerevisionen framlagda förslaget innefattar dels en omarbetning av 4 § tulltaxeförordningen samt 6, 8 och 9 §§ tillämpningsföreskrifter-

na till samma förordning, dels ock införande i tillämpningsföreskrifterna av två nya paragrafer, betecknade 6 a § och 8 a §.

Förslaget bibehåller den nuvarande bestämmelsen i 4 § första stycket tulltaxeförordningen, att oskadad varas tullvärde principiellt skall beräknas på grundval av varans marknadspris å inköpsorten vid tiden för inköpet elier, i fråga om ej inköpt vara, å avsändningsorten vid tiden för avsändningen. Begreppet marknadspris har emellertid i förslaget blivit såtillvida närmare bestämt, som det angivits avse det vid försäljning till Sverige gällande marknadspriset. Liksom tidigare förutsattes, att marknadspriset i normala fall skall anses styrkt genom företeende av handelsfaktura.

För det fall att varuhavaren ej fullgör sina skyldigheter i fråga om styrkande av varas värde eller tullanstalten finner skälig anledning antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga, föreslås införande i 4 § andra stycket av en ny beräkningsgrund, enligt vilken tullvärdet skall utgöra det för varan vid försäljning inom Sverige gällande marknadspriset å tulltaxeringsorten vid tiden för tulltaxeringen, med avdrag för tull jämte skälig försäljningskostnad och handelsvinst. Fastställandet av detta värde skall i första hand ankomma på vederbörande tullanstalt, som för ändamålet skall kunna påkalla medverkan av det hos generaltullstyrelsen inrättade tullvärdekontrollkontoret. Om tullvärdet icke kan fastställas med utgångspunkt från försäljningspriset här i landet eller fråga är om vara, som lidit avsevärd skada, skall enligt 4 § tredje stycket i förslaget tullvärdet beräknas lika med det värde, varan befinner äga å tulltaxeringsorten vid tiden för tulltaxeringen. För utrönande av detta värde skall det nu använda besiktnings- och värderingsförfarandet komma i tillämpning.

I betänkandet framhålles, hurusom det visat sig förenat med mycket stora svårigheter att med någon större grad av säkerhet utröna en varas utländska marknadspris. De fakturor, som tjäna till styrkande av detta pris, utgöras av vanliga handelsfakturor, vilka icke upptaga marknadspriset utan endast det pris, till vilket varan blivit inköpt eller kommer att inköpas. I praktiken har därför tullvärdet kommit att bliva beroende av de på den utländska exportmarknaden tillämpade prisen och icke — såsom avsikten varit — av de på inköpsorten gällande inhemska prisnoteringarna. Detta förhållande torde väl i normala fall, d. v. s. då ett verkligt köp i fri och öppen marknad föreligger, vara utan egentlig betydelse, alldenstund det i fakturan angivna inköpspriset som regel torde sammanfalla med det pris, som enligt gällande tullvärdebestämmelser betecknas såsom marknadspris, men i andra fall saknas ofta tillräckliga garantier för överensstämmelse mellan fakturavärdet och marknadspriset. Särskilt i fråga om varor, som införts i konsignation av utländska leverantörers härvarande kommissionärer eller agenter eller som, utan att något köp i egentlig mening förelegat, av utländska firmor levererats till här etablerade filial- eller dotterföretag, har det, enligt vad de sakkunniga uppgiva, många gånger funnits skäl ifrågasätta, huruvida det i företedd konsignations- eller proformafaktura upptagna priset motsvarat varornas verkliga värde. Systemet med det inhemska försäljningspriset såsom

basvärde för tullberäkningen har enligt betänkandet föreslagits i huvudsakligt syfte att såvitt möjligt förebygga, att varor i nyssnämnda fall införas mot lägre tull än som avsetts.

Såsom redan anmärkts skall vid tillämpning av det nya systemet från det inhemska försäljningspriset, vilket allt efter omständigheterna kan utgöras av varans grosshandelspris eller detaljhandelspris, avdragas tull jämte skälig försäljningskostnad och handelsvinst. Beträffande förslaget i denna del anföres i betänkandet bland annat:

I flera länder har man funnit sig böra utfärda föreskrifter, enligt vilka tullvärdet skall i vissa fall beräknas med utgångspunkt från det inhemska försäljningspriset. Såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen för den utländska tullagstiftningen på området tillämpas därvid emellertid två olika förfaringsätt. Vid bestämmandet av tullvärdet medgives sålunda i några länder icke annat avdrag från försäljningspriset än för tullen, under det att i andra länder jämväl skälig försäljningskostnad och handelsvinst må avdragas. I fråga om båda metoderna gäller, att tullvärdets bestämmande och följaktligen även uträkningen av försäljningspris, respektive försäljningskostnad och handelsvinst i första hand ankommer på vederbörande tullmyndighet.

Av de sålunda angivna värdebestämningsmetoderna är den förstnämnda så till vida att föredraga, att med tillämpning av densamma tullmyndigheten icke nödgas beräkna försäljningskostnad och handelsvinst utan endast har att uträkna försäljningspriset, vilket särskilt i fråga om varor, som mera allmänt äro föremål för försäljning inom landet, ofta kan ske utan större svårigheter. Emellertid är denna metod otillfredsställande ur den synpunkten, att den ställer importörer av varor, som bliva underkastade denna form av tullvärdeberäkning, i ett sämre läge än sådana importörer, som på sina varor få tillämpad den för normala fall gällande värdebestämningsregeln. Det är också i syfte att härutinnan ernå större likställighet mellan importörerna som man i vissa länder tillämpar den andra metoden, enligt vilken försäljningskostnad och handelsvinst få avdragas från försäljningspriset. Uppenbart är emellertid, att det för tullmyndigheterna kan medföra svårigheter att med tillräcklig säkerhet beräkna försäljningskostnaden och handelsvinsten. För ändamålet torde det stundom bliva nödvändigt att ingå på en granskning av varuhavarens handelsböcker och andra affärshandlingar, en åtgärd som ur varuhavarens synpunkt alltid måste te sig mindre tilltalande och som under alla omständigheter är ägnad att medföra besvär och tidsförlust.

I betänkandet framhålles, att från handelns sida visserligen uttalats betänkligheter mot ett värdeberäkningssystem sådant som det nu föreslagna men att systemet icke stode i strid mot den uppfattning rörande metoderna för tullvärdets bestämmande, som kommit till uttryck i den förut omnämnda, av Internationella handelskammaren antagna resolutionen i ämnet. Till frågan om systemets praktiska tillämpning skall jag återkomma i det följande.

Som exempel på fall, då det kan tänkas möta hinder mot att lägga det inhemska försäljningspriset till grund för värdeberäkningen och då alltså enligt förslaget det nuvarande besiktnings- och värderingsförfarandet skall komma till användning, nämna de sakkunniga bland annat införsel av spe-

cialmaskiner och andra särbetonade varor, som genom förmedling av utländsk leverantörs härvarande agent eller kommissionär inköpts för svenskt industriföretags räkning och beträffande vilka möjlighet till prisjämförelser saknas.

I flertalet av de länder, där det utländska marknadspriset lägges till grund för tullvärdeberäkningen, uppställs krav på företeende av faktura, som blivit legaliserad av importlandets konsulära myndigheter i exportlandet. Därest sådan faktura icke erfordras, brukar i stället krävas avlämnande av en särskild tullfaktura, försedd med legalisering av vederbörande handels- eller industrikammare i exportlandet. I bådadera fallen plägar dessutom ofta fordras uppvisande av vanlig handelsfaktura. Enligt i allmänhet gällande bestämmelser skall konsulat- eller tullfaktura vara upprättad efter fastställt formulär och innehålla en noggrann specifikation å de i sändningen ingående varorna ävensom uppgift om vikt och värde för varje särskilt varuslag. I fakturan skall vidare finnas intagen en av säljaren på heder och tro eller under edlig förpliktelse avgiven försäkran, att fakturans uppgifter äro riktiga och att icke någon från densamma avvikande särskild faktura upprättats. Den av vederbörande konsulat respektive industri- eller handelskammare verkställda legaliseringen innefattar i regel endast ett bestyrkande av att nämnda försäkran undertecknats av säljaren eller hans befullmäktigade ombud. Fakturorna bruka avlämnas i flera exemplar, och för legaliseringen utgå särskilda avgifter av varierande storlek.

Beträffande systemet med särskilda konsulat- eller tullfakturor anföra de sakkunniga, att det vid olika tillfällen varit föremål för erinringar från handels sida på grund av de ofta betydande kostnader, som detsamma medför, och de svårigheter, som ej sällan uppstå vid dess praktiska tillämpning. De sakkunniga anse för sin del, att detta system såsom förhållandena numera utvecklat sig knappast har någon viktigare uppgift att fylla, och förorda därför, att liksom hittills endast vanlig handelsfaktura skall behöva företes. Då emellertid den nuvarande ordningen, enligt vilken faktura godtages med enbart utställarens namnunderskrift utan särskild bekräftelsemening, enligt de sakkunnigas åsikt lämnar föga garanti för riktigheten av de i fakturan intagna uppgifterna, föreslå de sakkunniga, att i 6 § tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen intages en bestämmelse om att faktura skall innehålla en av utställaren eller den eller dem, som äga teckna dennes firma, på tro och heder avgiven försäkran, att det i fakturan upptagna värdet icke understiger det verkliga och att någon faktura, upptagande annat värde, icke utställts eller kommer att utställas. Ehuru en sådan försäkran icke i och för sig innebär någon trygghet för att riktiga värden angivas, anse de sakkunniga densamma kunna bidra till att fakturorna upprättas med större ansvarskänsla och noggrannhet. Enär emellertid ett ovillkorligt upprätthållande av kravet på dylik försäkran i vissa fall kan medföra hinder för tulltaxeringsarbetet och därmed även

åsamka importörerna tidsförlust och andra olägenheter, föreslås tillika den undantagsbestämmelsen, att jämväl faktura, som icke blivit på föreskrivet sätt utställd och bestyrkt, må, där omständigheterna göra sådant skäligt och fakturans uppgifter kunna på annat sätt tillförlitligen styrkas, läggas till grund för beräkningen av tullvärdet. Behov av denna dispensmöjlighet kan enligt motiven komma att föreligga exempelvis i fråga om varusändning, som inkommer med olika lägenheter; i sådant fall bör tullanstalt enligt de sakkunnigas mening äga rätt att i avvaktan på företeende av vederbörligen bestyrkt originalfaktura å hela sändningen temporärt godtaga proformafakturor å delsändningarna för att dessa skola kunna mot erläggande av tull eller ställande av säkerhet utlämnas från tullverket.

I anslutning till de ändrade bestämmelserna angående tullvärdeberäkningen föreslå de sakkunniga, att vissa nya arbetsuppgifter tilldelas det tidigare omnämnda tullvärdekontrollkontoret. Beträffande kontorets nuvarande arbetssätt och resultaten av dess hittills bedrivna verksamhet lämnas i betänkandet följande redogörelse:

De till kontoret inkomna fakturorna sorteras efter vissa grunder på dels de utländska leverantörerna dels de svenska varuemottagarna. Sorteringen på utländska leverantörer möjliggör en jämförande kontroll av priserna till olika köpare, medan sorteringen på varuemottagare ger utgångsmaterialet för bokföringskontroll hos dessa. De sorterade fakturorna underkastas granskning med hänsyn till tulltaxering och tullvärdeberäkning, prissförhållanden och köpevillkor i övrigt, agent- och konsignationsförhållanden m. m. Därest denna granskning ger skäl till anmärkning eller tvivelsmål rörande tulltaxeringen, tillställs tullanstalten en granskningspromemoria. Intill den 1 januari 1939 hava utfärdats cirka 1,350 sådana promemorior, vilka föranlett tullanstalterna att verkställa efterdebiteringar av för lågt erlagd tull med ett sammanlagt belopp av omkring 40,000 kronor.

I flera fall har nämnda fakturakontroll även givit anledning till granskning av importörs handelsböcker och andra affärshandlingar. För detta ändamål hava avlagts cirka 500 besök hos importörer. De vid dessa besök gjorda undersökningarna hava i några fall medfört åtal vid domstol med stöd av bestämmelserna i 4 § lagen om straff för olovlig varuinförsel. Av olika skäl har man dock i allmänhet inskränkt sig till att utfärda revisionsanmärkningar å underdebitering. Till följd av dessa anmärkningar har ytterligare ett belopp av nära 60,000 kronor kunnat uppdebiteras.

Det är sålunda ganska betydande belopp, som genom tullvärdekontrollkontorets verksamhet tillförts statskassan. Emellertid bör resultatet av kontorets arbete uppenbarligen icke bedömas enbart med hänsyn till storleken av de genom kontorets föranstaltande direkt influtna tullmedlen. I samband med att efterdebiteringar verkställes hava självfallet även vidtagits åtgärder för att de högre tullvärdena skulle komma i tillämpning jämväl vid fortsatt import av de ifrågakomna varorna. Den härigenom uppkomna ökningen av tullvärdet måste självfallet uppskattas till mångfaldigt den, som efterdebiteringarna i och för sig representera. Den av kontoret utövade kontrollen har säkerligen även så till vida varit av värde ur fiskala och andra synpunkter, att den bidragit till att hos importörerna inskräpa angelägenheten av att fakturorna upptaga noggranna och riktiga värdeuppgifter.

Såsom av denna redogörelse framgår, är tullvärdekontrollkontorets verksamhet för närvarande väsentligen inriktad på en eftergranskning av redan verkställda tulltaxeringar. De sakkunniga finna det emellertid ur olika synpunkter lämpligt, att granskning genom kontorets försorg av företedd faktura må kunna ske redan innan tulltaxeringen avslutats. En bestämmelse i sådant syfte föreslås intagen i 6 a § av tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen. Enligt förslaget skulle dylik förhandsgranskning av faktura företagas i sådana fall, då tullanstalt hyser tvekan, huruvida fakturan må kunna läggas till grund för beräkningen av tullvärdet. Det förutsättes, att närmare föreskrifter angående tullanstalts skyldighet att låta faktura underkastas förhandsgranskning av tullvärdekontrollkontoret skola kunna meddelas av generaltullstyrelsen.

I 6 a § av tillämpningsföreskrifterna föreslås vidare stadgande om den medverkan, som tullvärdekontrollkontoret enligt vad redan förut antytts skall ha att lämna vid tillämpningen av det nya systemet med det inhemska försäljningspriset såsom grundval för tullvärdets beräkning. Här om anföres i betänkandet bland annat följande:

Vid framläggandet av det tidigare berörda förslaget, enligt vilket tullvärdet i vissa särskilda fall skulle beräknas lika med varans inhemska försäljningspris med avdrag för tull jämte skälig försäljningskostnad och handelsvinst, hava vi utgått från den förutsättningen, att tullanstalten skulle hava att, närhelst så erfordrades, för uträkning av försäljningspriset, kostnaden för försäljningen och handelsvinsten påkalla medverkan av tullvärdekontrollkontoret. Uppenbart är att nämnda kontor genom att detsamma tilldelats befogenhet att granska handelsböcker och andra affärshandlingar besitter väsentligt större förutsättningar än tullanstalterna att verkställa för ändamålet erforderliga undersökningar och utredningar. Även med hänsyn till önskvärdheten av att ernå största möjliga likformighet i värdeberäkningarna måste det anses lämpligt, att ifrågavarande arbete så långt möjligt centraliseras till tullvärdekontrollkontoret.

I samband med den eftergranskning av värdetulltaxeringar, som av tullvärdekontrollkontoret utövas, har kontoret ofta haft anledning ingå jämväl på frågor rörande olika varors inhemska försäljningspris i förhållande till det pris, som upptagits å vid tulltaxeringen företedd faktura. Därvid hava även spörsmål om försäljningskostnader och handelsvinst kommit under kontorets bedömande. Kontoret torde sålunda redan hava förvärvat en viss erfarenhet rörande de förhållanden, som skulle bliva föremål för ovanberörda undersökningar och utredningar. Därest kontoret skulle beklädas med här ifrågavarande nya arbetsuppgift, lär det dock bliva nödvändigt att vidtaga vissa särskilda anordningar, genom vilka kontoret sättes i stånd att mera direkt inrikta sig på fullgörandet av densamma. Dessa anordningar, vilka samtidigt böra tjäna till att underlätta den förhandsgranskning av fakturor, som, enligt vad ovan nämnts, ävenledes skulle utövas av kontoret, synas i första rummet böra hava till syfte att åstadkomma ett lätt tillgängligt material för möjliggörande av prisjämförelser. Ett dylikt material torde kunna åvägabringas på följande sätt.

Med tillhjälp av tullvärdekontrollkontorets omfattande samlingar av handelsfakturor upplägges ett register över sådana värdetull underkastade importvaror, som, enligt vad erfarenheten visat, påkalla särskild uppmärksamhet ur synpunkten av tullvärdets riktiga beräkning. För ändamålet böra

i registret framför allt upptagas sådana varuslag, som pläga införas i kon-signation eller eljest för utländska säljares räkning eller som levereras till ut-ländska firmors här etablerade filial- eller dotterföretag. Vid varje varuslag böra antecknas fakturavärdet och andra uppgifter, som kunna tjäna till led-ning vid blivande prisjämförelser. I den mån nya varuslag framkomma eller ändringar vidtagas i de förut registrerade varornas priser o. d., underkastas registret erforderliga kompletteringar och ändringar. Överhuvud taget bör registret hållas i sådant skick, att det, närhelst så kräves, kan lämna möjligast tillförlitliga upplysningar om de för varorna vid tillfället i allmänhet rådande införselpriserna.

I nämnda register, vilket lämpligen bör uppläggas enligt kortsystem, bere-des jämväl plats för anteckningar rörande den fakturerade varans inhemska försäljningspris (gross- eller detaljhandelspriset), sådant detta kunnat utrö-nas vid av tullvärdekontrollkontoret för ändamålet särskilt verkställda un-dersökningar. För att registret skall kunna vid varje tidpunkt giva en så fyllig och noggrann bild som möjligt av de å den svenska marknaden gällande priserna för samma eller motsvarande varuslag, böra nämnda undersökningar i görligaste mån bedrivas parallellt med registreringen av införselpriserna. Till ledning för dessa undersökningar torde kunna tjäna tillgängliga prislis-tor och kataloger eller, där sådana icke stå till buds, direkt hos vederbörande säljare inhämtade upplysningar. Även anteckningarna om de inhemska för-säljningspriserna böra så långt möjligt hållas å jour med utvecklingen på området.

Vidare bör i registret samlas material för bedömande av storleken av för-säljningskostnader och handelsvinst. Med hänsyn till de stora variationer, som försäljningskostnaderna och handelsvinsten kunna förete i förhållande till varornas försäljningspris, torde det kanske därvid bliva nödvändigt att be-gränsa sig till vissa typfall, grundade på kalkyler, som uppgjorts i samråd med representanter för olika grenar av importhandeln. Det bör ankomma på tullvärdekontrollkontoret att med ledning av nämnda kalkyler i varje sär-skilt fall beräkna den ungefärliga storleken av försäljningskostnaderna och handelsvinsten. Med begagnande av sin rätt att granska affärshandlingar bör kontoret därvid även hava att, när så anses påkallat, taga del av impor-törens egna kostnads- och vinstberäkningar beträffande den ifrågakomman-de varan. Till övriga vid varan i registret gjorda anteckningar böra fogas nu berörda kalkyler rörande försäljningskostnader och handelsvinst.

I registret antecknas slutligen det värde, som skall läggas till grund för tulltaxeringen. Därvid bör beaktas, att från försäljningspriset skola avdra-gas icke endast försäljningskostnader och handelsvinst utan även å varan belöpande tull.

Ehuru det torde kunna förutsättas, att tullvärdekontrollkontoret i regel skall vara i stånd att med stöd av för detsamma tillgängligt jämförelse- och annat utredningsmaterial på egen hand verkställa de för tullvärdets bestäm-mande erforderliga beräkningarna, kunna dock fall inträffa, då särskild sak-kunskap måste för ändamålet anlitas. På grund härav bör generaltullstyrel-sen äga att, där så finnes erforderligt, för kontorets räkning tillkalla sakkun-nigt biträde. Kostnaden härför torde böra bestridas enligt enahanda grun-der som jämlikt 8 § tredje stycket kungörelsen med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen gälla i fråga om kostnaden för av tullanstalt med stöd av 4 § nämnda förordning anordnad besiktning och värdering av vara.

Det förhållandet, att man från tullmyndigheternas sida funnit anledning verkställa en beräkning av tullvärdet enligt nu ifrågavarande värdebestäm-ningsmetod, behöver självfallet icke innebära, att det på denna väg fram-komma värdet också ovillkorligen skall läggas till grund för tulltaxeringen.

Metoden i fråga bör snarast betraktas såsom en kontrollåtgärd, avsedd att utröna, huruvida det fakturerade priset något så när motsvarar det pris, som ur vanliga affärstekniska synpunkter kan anses skäligt. Därest det skulle visa sig, att det beräknade värdet icke i mera avsevärd mån skiljer sig från det fakturerade priset, finnes därför ej heller någon anledning att för tulltaxeringen frångå nämnda pris.

Det ligger i sakens natur, att de med tillämpningen av denna värdebestämningssmetod förenade särskilda undersökningarna kunna, såsom redan förut berörts, komma att medföra vissa olägenheter för importörerna, bland annat så till vida, att dröjsmål stundom torde komma att uppstå med tullbeloppets slutliga fastställande och att svårigheter härigenom uppkomma vid kalkyleringen av varupriset. Dylika dröjsmål kunna självfallet icke undvikas. Dock torde kunna förväntas, att desamma skola komma att minskas i samma mån som tullvärdekontrollkontoret vinner ökad erfarenhet beträffande metodens praktiska handhavande. I detta sammanhang må erinras, att det icke möter något hinder för importörerna att redan före tullvärdets slutliga bestämmande utfå sina varor från tullverket. Såsom villkor härför gäller emellertid, att varuhavaren hos tullverket nedsätter ett belopp, motsvarande den tull, som kan komma att utgå för godset, eller ställer säkerhet därför.

För övrigt torde det icke under alla förhållanden vara nödvändigt att i och för tillämpningen av här ifrågakommande värdebestämningssmetod påkalla medverkan av tullvärdekontrollkontoret. I enklare fall och då det rör sig om varusändningar med ringa värde, torde tullanstalterna med tillhjälp av prisuppgifter och andra handlingar, som av importörerna tillhandahållas, på egen hand kunna verkställa de erforderliga undersökningarna. Det förtjänar omnämnas, att tullanstalterna icke så sällan kunnat i samråd med importörerna och med deras samtycke vidtaga justeringar i värdet, beträffande vilka det funnits anledning förmoda, att de understigit de verkliga.

I överensstämmelse med det anförda har i 6 a § av tillämpningsföreskrifterna intagits en bestämmelse, innebärande att tullanstalt skall ha att till tullvärdekontrollkontorets prövning hänskjuta fråga om tullvärdets bestämmande i det fall, att svårighet möter för tullanstalten att fastställa tullvärdet å vara, för vilken värdet funnits skola beräknas på sätt i 4 § andra stycket tulltaxeförordningen sägs.

Slutligen har i samma paragraf av tillämpningsföreskrifterna införts det föreslagna stadgandet angående bestridandet av kostnaden för anlåtande av sakkunnig vid prövning, som nyss nämnts.

I detta sammanhang ha de sakkunniga jämväl berört frågan om avdrag vid tullvärdets beräkning för kassarabatt och agentprovision.

För kassarabatt, d. v. s. rabatt som köparen åtnjuter vid betalning inom viss tid, brukar enligt nuvarande praxis sådant avdrag medgivas. Mot ett sådant förfaringsätt har det syntts de sakkunniga icke vara något att invända i det relativt sällan förekommande fallet, att varuhavaren redan före tulltaxeringstillfället kommit i åtnjutande av den avkortning i salupriset, som kassarabatten innebär. Däremot ha de sakkunniga funnit mindre lämpligt, att hänsyn toges till sådan kassarabatt, som vid samma tillfälle ännu icke reglerats. Det förekomme nämligen ofta, att villkoret för kassarabattens åtnjutande icke uppfylldes och att någon rabattering därför i verkligheten icke

komme till stånd. De sakkunniga förorda därför en sådan omläggning av gällande praxis, att avdrag icke längre kommer att medgivas för kassarbatt, som vid tulltaxeringstillfället är oreglerad. Bestämmelse härom anse de sakkunniga kunna utfärdas av generaltullstyrelsen och intagas i styrelsens kungörelse med anvisningar till tulltaxeförordningens tillämpningsföreskrifter.

I fråga om agentprovision gäller enligt nuvarande praxis, att avdrag medges för provision till agent med hemvist i Sverige, varemot provision till annan agent inräknas i tullvärdet. Denna skiljaktighet torde bero på att provisionen i det förra fallet betraktas såsom en kostnad för varan inom Sverige. Enligt de sakkunnigas mening måste provision, oavsett om agenten är bosatt i exportlandet eller ej, anses utgöra en del av varans utländska marknadspris, varför den även bör underkastas tullbeskattning. En bestämmelse i sådant syfte anse de sakkunniga lämpligen kunna intagas i generaltullstyrelsens nyssnämnda kungörelse med anvisningar till tulltaxeförordningens tillämpningsföreskrifter.

Såsom framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen kan varuhavare för närvarande påkalla skiljenämnds förfarande enligt 9 § tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen endast i händelse värdet bestämts av tillkallade sakkunniga vid besiktning, som avses i 8 § sagda tillämpningsföreskrifter. Enligt förslaget skall skiljenämnds förfarande kunna anlitas även i de fall, då värdet fastställts med stöd av de nya bestämmelserna om det inhemska försäljningspriset såsom grundval för värdeberäkningen. Om värde, som fastställts i nyssnämnda ordning, liksom även beträffande värde, som utrönt vid besiktning, skall tullanstalten enligt förslaget vara skyldig att underrätta varuhavaren, varefter denne inom åtta dagar efter mottagandet av sådan underrättelse skall äga påkalla, att värdet i stället bestämmes genom skiljenämnd. I fråga om skiljenämndens sammansättning föreslås den ändringen, att den tredje ledamoten alltid skall utses av överexekutor. Detta motiveras med att det vid några tillfällen visat sig möta stora svårigheter för tullanstaltens och varuhavarens representanter att enas om valet av den tredje skiljemannen, varigenom skiljemannaförfarandet till olägenhet för båda parterna kommit att avsevärt fördröjas. Nu berörda förslag ha intagits i 8 a och 9 §§ tillämpningsföreskrifterna, varjämte 8 § samma föreskrifter undergått erforderlig redaktionell jämkning.

Yttranden.

Över tulltaxerevisionens förslag ha kommerskollegium och generaltullstyrelsen, efter remiss, den 20 januari 1940 avgivit gemensamt utlåtande och därvid tillika överlämnat inhämtade yttranden från samtliga handelskammare, Sveriges industriförbund och Sveriges grossistförbund samt från de större tullanstalterna i riket.

De hörda näringsorganisationerna och tullmyndigheterna ha i stort sett funnit de framlagda förslagen tillfredsställande. Vissa anmärkningar ha

dock framställt, vilkas huvudsakliga innebörd framgår av följande, i ämbetsverkens utlåtande intagna redogörelse för yttrandena:

Tullbehandlingsinspektionen i Stockholm har i ett principuttalande framhållit de stora olägenheter, som alltid måste vara förenade med tillämpningen av ett värdetullsystem. Dessa olägenheter syntes enligt inspektionens uppfattning lämpligen böra begränsas därigenom, att värdetullarna i möjligaste mån utmönstrades ur tulltaxan och ersattes med viktullar. Ett fastställande av varas tullvärde i enlighet med de föreslagna bestämmelserna komme att ställa mycket stora krav på såväl de tulltaxerande tjänstemännen som tullanstalterna och icke oväsentligt öka deras arbete. Då bestämmelserna likväl syntes vara ägnade att bättre än de nuvarande innebära garantier mot felaktiga tullvärden, hade inspektionen dock i och för sig intet att erinra mot desamma.

4 § tulltaxeförordningen.

Skånes handelskammare har erinrat om att handelskammaren tidigare i olika sammanhang påpekat önskvärdheten av att åtgärder vidtoges till förebyggande av underfakturering av konsignationsvaror och varor, vilka av moderföretag i utlandet levereras till dotterföretag här i landet. Genom den av tulltaxerevisionen i andra stycket av 4 § föreslagna supplemmentära regeln för beräkning av tullvärdet har enligt handelskammarens mening de från olika håll påyrkade garantierna skapats mot underfakturering av här ifrågavarande importvaror. Tillämpningen av nyssnämnda regel torde dock ej sällan komma att erbjuda svårigheter, särskilt vid bestämmandet av det inhemska försäljningspriset å specialmaskiner samt fixerandet av medgivna avdrag för skälig försäljningskostnad och handelsvinst. Dessutom hade för handelskammaren givits uttryck för farhågor, att systemet skulle leda till olikformighet och möjliggöra skiftande subjektiva omdömen vid tulltaxering å olika platser. Dessa farhågor sammanhängde närmast därmed, att de olika värderingsreglerna vore knutna till olika tidpunkter, beträffande huvudregeln tiden för inköpet och beträffande de båda supplemmentära reglerna tiden för tulltaxeringen. Under tider med starka prisfluktuationer och långa leveranstidpunkter komme denna dualistiska princip för värdeberäkningen sannolikt att medföra olägenheter. Slutligen ville handelskammaren ifrågasätta, huruvida icke det i 4 § tredje stycket föreskrivna värderingsförfarandet kunde få användning å skadade varor, även för det fall att skadan icke kunde betecknas såsom avsevärd.

Handelskammaren i Gävle framhåller, hurusom på grund av bland annat leveransdröjsmål och transportsvårigheter avsevärd tid kan förflyta mellan ett köpekontrakts ingående och dess fullgörande. Då vid varans ankomst ett helt förändrat prisläge kan råda, anser handelskammaren skäligt och rättvist, att fastställande av tullvärdet enligt andra stycket av 4 § tulltaxeförordningen icke sker med hänsyn till varans värde vid dess ankomst till tulltaxeringsorten utan bestämmas med utgångspunkt från prisläget på den inhemska marknaden, då köpet ingicks.

Handelskammaren i Norrköping anser, att förslaget skulle hava vunnit i klarhet, därest i 4 § direkt givits uttryck åt den åsyftade huvudregeln, att vid köp fakturapriset skall ligga till grund för värdeberäkningen, såvida icke särskilda förhållanden annat föranleda.

Sveriges Grossistförbund har anfört, att den omständigheten, att skälig anledning finnes antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga, icke borde utan vidare medföra tillämpning av den subsidiära regeln för värdebestämningen. Ett dylikt antagande från tullanstaltens sida borde i

första hand föranleda ytterligare utredning om exportpriset. Önskvärt vore, att huvudregeln i största möjliga utsträckning tillämpades. För importhandeln skulle nämligen mycket stora svårigheter uppstå, om det svenska marknadspriset i någon större utsträckning bleve grundläggande för tullvärdeberäkningen. Särskilt skulle detta bliva fallet i fråga om varor, som inköpas för senare leverans eller för vilka transporten till Sverige erfordrar lång tid. För övrigt kunde ifrågasättas, huruvida icke även värdeberäkningen enligt den subsidiära regeln borde baseras på prisläget vid tiden för inköpet. Under perioder av starka prisfluktuationer kunde nämligen stora divergenser uppstå mellan exportpriset vid tiden för inköpet och det svenska marknadspriset vid tiden för tulltaxeringen.

Med hänsyn till att uttrycket det »verkliga» värdet kunde föranleda missförstånd borde direkt angivas, att det därmed avsedda värdet avsåge exportpriset enligt huvudregeln. Till undvikande av missförstånd vore även lämpligt, att den i tredje stycket angivna regeln erhöles en mot regeln i andra stycket svarande formulering, varigenom uttryckligen angäves, att avdrag skulle ske för tull jämte skäligh försäljningskostnad och handelsvinst.

Tullbehandlingsinspektionen i Malmö och tullförvaltningen i Malmö frihamn hava framhållit, hurusom en avfattning av 4 § tulltaxeförordningen i enlighet med förslaget otvivelaktigt skulle giva tullmyndigheten väsentligen ökade möjligheter att förebygga, att varor — såsom fallet ofta är med konsignationsvaror samt varor, som levereras av utländska firmor till filial- och dotterföretag — införas mot lägre tull än som avsetts. Gent emot förslaget kunde dock göras den erinringen, att detsamma icke innefattade enhetliga grunder för värdeberäkningen. Under det att tullvärdet enligt huvudregeln baserades på förhållanden, rådande vid tiden för inköpet, skulle detsamma vid tillämpning av de regler för värdebestämningen, som innefattas i andra och tredje styckena, grundas å förhållanden, som råda vid tiden för tulltaxeringen. Vid en mera avsevärd förskjutning av en varas pris under tiden från inköpet till tulltaxeringen komme principiellt olika resultat att erhållas, allt efter som den ena eller andra beräkningsgrunden anlidades. Denna olägenhet skulle bortfalla, därest till grund för värderingen i stället för värdet vid tulltaxeringstillfället lades värdet vid inköpstillfället (respektive skeppningstillfället). I överensstämmelse härmed borde även i de nu tillämpade kursberäkningsföreskrifterna vidtagas sådan ändring, att vid omräkning av utländskt mynt till svenskt i stället för kursen vid betalningstillfället eller betalningstillfällena tillämpades den vid inköpstillfället gällande kursen.

6 § tillämpningsföreskrifterna.

Sveriges Industriförbund har, i anledning av den av tulltaxerevisionen uttalade uppfattningen, att kravet på särskild försäkran av fakturautställare rörande fakturas riktighet skulle kunna bidra till att fakturor upprättades med större ansvarskänsla och noggrannhet, anfört, att en dylik uppfattning syntes förbundet väl optimistisk, i all synnerhet som det icke vore möjligt att stadga någon påföljd för den, som i faktura intager oriktig värdeuppgift. Då vidare vissa praktiska olägenheter skulle kunna uppstå såväl för godsemottagaren som vid tullverkets kontroll rörande undertecknarens behörighet m. m., har förbundet ansett sig böra föreslå, att förslaget i denna del icke genomföres.

Stockholms handelskammare har uttalat sig i samma riktning och framhållit, hurusom den omständigheten, att fakturavärdet skall styrkas genom särskild försäkran, för den mindre lojale säljaren säkerligen icke utgjorde något moment, som mera avhölle honom från att lämna felaktiga uppgif-

ter än enbart en underskrift av fakturan. Enligt handelskammarens uppfattning syntes så mycket mindre anledning finnas att kräva särskild försäkran, som enligt förslaget nöjaktiga remedier mot för låga värden erbjudas genom att, därest det uppgivna värdet kan antagas understiga det verkliga, varans marknadspris vid försäljning inom landet skall läggas till grund vid beräkningen av tullvärdet.

Vidare syntes handelskammaren en sådan ändring böra genomföras, att undertecknandet av faktura eller försäkran finge ske icke blott av utställare eller firmatecknare utan även av den eller dem, som för utställarens räkning utfärdat fakturan. I större företag kunde nämligen icke rimligen det fåtal personer, som äro behöriga firmatecknare, åläggas att syssla med sådana detaljer som undertecknandet av fakturor eller bestyrkande av däri förekommande uppgifters riktighet.

Handelskammaren i Norrköping anser, att den svenske importören och icke den utländske säljaren borde avgiva sådan försäkran, som avses i 6 § tillämpningsföreskrifterna, när den förre under alla förhållanden i sista hand finge bära ansvaret för eventuellt felaktiga uppgifter.

Tullbehandlingsinspektionen i Stockholm ifrågasätter sådan ändring i lydelsen av den föreslagna fakturaförsäkran, att orden »någon faktura, upptagande annat värde» ersättas med orden »någon ytterligare faktura», vilken ändring syntes inspektionen påkallad bland annat på den grund att emballagekostnader stundom upptagas i särskild faktura. Enligt inspektionens uppfattning skulle emellertid större tillförlitlighet vinnas, om den försäkran, som varuhavaren, när så påfordras, har att avgiva, gjordes obligatorisk och kompletterades med sådan försäkran, som nu föreslagits i fråga om fakturorna.

Tullkammaren i Hälsingborg har framhållit, att tullanstalterna i regel icke hava möjlighet att kontrollera, huruvida undertecknandet verkställes av därtill behöriga personer. Med hänsyn härtill borde tullmyndighet äga befogenhet att, där särskilda skäl föreligga, infordra legaliserad faktura.

Tullkammaren i Norrköping, som likaledes framhållit svårigheterna vid kontrollen av fakturaunderskrifterna, har ifrågasatt, huruvida icke beträffande fakturavärden, överstigande förslagsvis 10,000 kronor, underskriften borde styrkas medelst konsulatattest.

9 § tillämpningsföreskrifterna.

Sveriges Grossistförbund anser, att skiljenämnd bör äga rätt att — allt efter omständigheterna — fastställa tullvärdet enligt vilken som helst av de i 4 § angivna värderingsgrunderna — således även efter huvudregeln. I annat fall skulle, därest tullanstalten funnit skäligt antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga, varuhavaren vara avstängd från möjligheten att ens vinna prövning av frågan, om det i enlighet med huvudregeln angivna värdet blivit på ett tillfredsställande sätt styrkt eller icke. Därjämte borde varuhavare enligt förbundets mening tillerkännas rätt att påkalla skiljedom jämväl angående ett i enlighet med huvudregeln åsatt värde.

Ifråga om skiljenämndens sammansättning anser förbundet, att överexekutor icke lämpligen borde anlitas, därest de av parterna utsedda skiljemännen kunde enas om den tredje. I övrigt skulle det enligt förbundets uppfattning vara till fördel för handläggningen, om föreskrift meddelades, att en av skiljemännen — lämpligen den tredje — skulle äga juridisk utbildning, helst även förfarenhet i domarvärv.

Handelskamrarna i Stockholm och Göteborg anse en sådan omorganisation av skiljenämndsinstitutet böra tagas under övervägande, att garanti erhålles för skiljemännens sakkunskap och objektivitet. I sådant syfte har förstnäm-

da handelskammare ifrågasatt en sådan anordning, att efter mönster av besiktningsmannainstitutet handelskamrarna eller andra kompetenta institutioner utsåge ett visst antal sakkunniga personer i skilda branscher å olika platser, bland vilka skiljemännen alltid skulle väljas.

Handelskammaren i Sundsvall finner, att bestämmelsen i fjärde stycket av 9 § angående varuhavares skyldighet att i där avsedda fall gottgöra tullverket för tillkallade sakkunniga icke bör tillämpas i det fall, att varuhavaren kan styrka, att det i företrädd faktura upptagna värdet verkligen motsvarar gällande marknadspris å inköpsorten vid tiden för inköpet.

Kassarabatt.

Skånes handelskammare har som sin uppfattning uttalat, att vid tullvärdets beräkning avdrag alltjämt bör medgivas för kassarabatt, enär denna rabatt icke hänför sig till varans pris utan är en motprestation till betalningens erläggande i viss ordning.

Agentprovision.

Sveriges Industriförbund har påpekat, hurusom enligt revisionens förslag avdrag i tullvärdet icke skulle lämnas för provision, som utbetalas till här i landet bosatt agent eller kommissionär, oaktat enligt bestämmelserna i andra stycket av 4 § tulltaxeförordningen sådant avdrag medgives för skälig försäljningskostnad och handelsvinst. Med hänsyn till svårigheten att uppdraga någon bestämd gräns mellan provision åt svensk agent å ena sidan och skälig försäljningskostnad och handelsvinst å den andra, syntes förslaget komma att medföra svårigheter vid den praktiska tillämpningen. En närmare utredning av detta spörsmål syntes förbundet fördenskuil önskvärd.

Handelskammaren i Gävle uttalar sig för bibehållande av hittillsvarande praxis, att svensk agentprovision må få avdragas vid beräkning av varas tullvärde. Enligt handelskammarens uppfattning måste det betraktas som oriktigt, att svenskt arbete och svensk förtjänst, uppkommen inom landet, tillbeläggas. Provision till svensk agent utgjorde ett slags försäljningskostnad, som, därest den icke finge avdragas, skulle bliva underkastad dubbelbeskattning, enär den även bleve föremål för inkomstbeskattning. Emellertid syntes handelskammaren avdrag endast böra medgivas, då krav därpå framställes och provisionens storlek vederbörligen styrkes.

För egen del anföra *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* beträffande förslagens huvudgrunder följande:

Frågan om införandet av skärpta bestämmelser, varigenom större garantier erbjödes för riktigheten av de importvärden, varpå värdetullarna basera sig, har tidigare i olika sammanhang varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet. Kravet på större säkerhet i förenämnda avseende har under det sista årtiondet fått ökad betydelse därigenom, att i fråga om vissa varuslag nya värdetullar införts och beträffande andra tidigare utgående procentsatser avsevärt höjts.

De grundläggande bestämmelserna på förevarande område, vilka i huvudsak kvarstått oförändrade sedan tillkomsten av 1911 års tulltaxa, torde hava fyllt sin uppgift under en tid, då handelsutbytet försiggick under tämligen enkla former, i regel fasta köp, avslutade mellan parter, som icke voro ekonomiskt beroende av varandra. Om sålunda tidigare förtullning efter varuvärdet kunnat äga rum med en viss grad av säkerhet, så kan detta numera på viktiga områden knappast sägas vara förhållandet. Härtill har i första hand bidragit den omständigheten, att utländska tillverkare i allt större ut-

sträckning övergått att avyttra sina varor på den svenska marknaden genom egna, härstädes etablerade försäljningsbolag. Men därtill kommer även, att handeln med varor i konsignation tagit en omfattning, som medfört stor osäkerhet vid beläggning av dylika varor med värdetull. Det är uppenbart, att i de anförda fallen prissättningen i importfakturorna kan ske oberoende av varornas marknadspris. Det har också visat sig, att tullanstalterna i dylika fall till grund för beräkningen av tullvärdena ofta fått lägga fakturor, vilka, då de icke varit rent fiktiva, upptagit värden, som endast motsvarat själva tillverkningskostnaden eller priset på den köpsvagaste marknaden. Uppenbart är — såsom även tulltaxerevisionen framhållit — att värdetullarna i många fall härigenom kunnat avsevärt nedbringas till förfång icke endast för statskassan utan även för de inhemska, tullskyddade industrierna och den importhandel, som försiggår i lojala former.

För att råda bot på ovan anförda missförhållanden hava tullanstalterna hittills varit uteslutande hänvisade att anlita förfarandet med värdering genom besiktningsmän. Detta förfarande har emellertid såsom framhållits i betänkandet visat sig i praktiken vara förenat med olägenheter och kostnader. Med hänsyn härtill har det av tullanstalterna tillgripits endast i mera extrema fall och har därigenom visat sig otillräckligt som en allmänt återhållande faktor till förebyggande av för låga värdedeklarationer.

I detta avseende innefattar det av tulltaxerevisionen framlagda förslaget en genomgripande ändring. I de fall, då besiktningsförfarandet hittills varit avsett att tillämpas, skulle enligt förslaget i första hand tullanstalterna själva med biträde av tullvärdekontrollkontoret få fastställa tullvärdet med utgångspunkt från det för varan vid försäljning inom Sverige gällande marknadspriset. Först i andra hand skulle det för närvarande praktiserade besiktningsförfarandet komma i tillämpning, varvid tullvärdet skulle beräknas lika med varans värde å tulltaxeringsorten. Med hänsyn till att den av tullmyndigheterna verkställda värderingen skulle grundas på det inhemska marknadspriset, komme densamma att omfatta praktiskt taget alla med värdetull belagda varor, som här i landet äga ett marknadspris, d. v. s. huvudsakligen standardvaror. Då till denna varugrupp hör det ojämförligt största antalet av de varor, som av utländska tillverkare försäljas genom dotterbolag här i landet eller försändas hit i konsignation, torde man enligt ämbetsverkens uppfattning kunna förvänta att det föreslagna värderingsförfarandet kommer att få stor betydelse för tulltaxeringen av just dessa varor.

Den värdebedömning genom tullmyndigheternas försorg, som sålunda i flertalet fall skulle ersätta den nuvarande värderingen genom besiktningsmän, utgör den viktigaste nyheten i det av tulltaxerevisionen framlagda förslaget. Som förut omnämnts har förslaget i detta avseende icke föranlett några erinringar från de hörda näringsorganisationernas och tullmyndigheternas sida. Med hänsyn härtill och då, såsom ovan framhållits, den föreslagna omläggningen av värdebedömningsreglerna kan väntas medföra en riktigare tullbeskattning, ansluta ämbetsverken sig principiellt till förslaget i denna del.

Vad angår förslagets detaljer erinra ämbetsverken till en början, att anmärkning från flera håll riktats mot att bestämmningen av tullvärdet enligt de supplementära reglerna i andra och tredje styckena av 4 § tulltaxeförordningen anknutits till tiden för tulltaxeringen, under det att enligt huvudregeln i första stycket tullvärdet skall grundas på priset vid tiden för inköpet, respektive avsändningen. Att denna divergens uppenbarligen kan medföra vissa olägenheter, vitsordas av ämbetsverken, som emellertid icke

finna anledning att påyrka någon ändring av förslaget i denna del. Härom anföres följande:

Det har framhållits, att en varas värde kan avsevärt förändras under tiden mellan inköpet och ankomsten hit till landet på grund av exempelvis försenad leverans och tidsödande transporter. Men även under tiden från varans ankomst till dess tulltaxering kan en betydande förskjutning i varuvärdet inträda. Detta gäller särskilt gods, som tulltaxeras efter en längre tids lagring i frihamn, enär beträffande dylikt gods tulltaxeringen sker först i samband med godsets uttagning från frihamnen. Med hänsyn till de anförda olägenheterna har ifrågasatts, huruvida icke fastställandet av en varas tullvärde jämväl vid tillämpning av de supplementära reglerna borde ske med utgångspunkt från värdet vid tiden för varans inköp respektive avsändning.

I det avgivna betänkandet har tulltaxerevisionen icke närmare berört denna fråga. Anledningen härtill torde närmast vara den, att revisionen varit angelägen att icke allt för mycket komplicera den bedömning av varuvärdet, som skulle ske genom tullmyndigheterna. Det är utan vidare uppenbart, att en uppskattning av en varas försäljningspris här i landet vid en annan tidpunkt än den, då tulltaxeringen äger rum, skulle ställa så stora krav på tullanstalterna, att värdet av den föreslagna anordningen starkt skulle kunna ifrågasättas.

Den påtalade olikheten i fråga om tidpunkten för tullvärdets beräkning synes i övrigt knappast kunna leda till större förfång för importörerna. Importhandels intressen torde nämligen icke i nämnvärd grad beröras, så länge tullvärdet icke fastställs till ett högre belopp än det vid tulltaxeringen gällande försäljningspriset å den svenska marknaden med avdrag för tull, försäljningskostnad och handelsvinst. Däremot skulle statsverkets intressen kunna tänkas i visst fall bliva oförmånligt påverkade. Vid sjunkande varupriser skulle nämligen varuhavaren kunna finna med sin fördel förenligt att icke uppgiva och styrka värdet av en importvara. Härigenom skulle de supplementära värdebedömningsreglerna bringas i tillämpning, med påföljd att tullvärdet komme att fastställas till ett lägre belopp än om inköpspriset lagts till grund för värdeberäkningen.

Vilken betydelse en dylik valfrihet för importören kan komma att få, blir väsentligen beroende på tolkningen av författningsföreskrifterna på området. Enligt 4 § tulltaxeförordningen skall varuhavare uppgiva och, så vitt ske kan, styrka de belopp, vilka tillhoppa skola anses utgöra oskadad varas värde. I praxis har man strävat efter att i orden »så vitt ske kan» inlägga en sådan innebörd, att varuhavare alltid är skyldig att med faktura styrka ett uppgivet varuvärde, när varans försändning föranletts av en affärstransaktion, vid vilken det är handelsbruk att faktura upprättas. En varuhavare skulle sålunda enligt denna uppfattning icke kunna undandraga sig att förete faktura, då fråga är om varor, som inköpts eller hitsänts i konsignation. Befrielse från företeende av faktura skulle praktiskt taget endast kunna förekomma i fråga om arv och gåvor, vilka, då de utgöras av gamla och brukade lösöreersedlar, under vissa förutsättningar hänföras till tulltaxenr 1151 (statistiskt nr 2084), med tull av 15 % av värdet. Där est varuhavarens förpliktelser i förevarande avseende tolkas på sätt ovan angivits, synas statsverkets intressen i här förevarande avseende bliva tillbörligen tillgodosedda, och ämbetsverken finna vid sådant förhållande icke anledning till erinran mot förslaget i denna punkt.

Beträffande avfattningen av 4 § andra och tredje styckena tulltaxeförordningen ifrågasätta ämbetsverken vissa mindre jämkningar. I detta avseende yttras bland annat:

I betänkandet hade tulltaxerevisionen rörande tillämpningen av den i 4 § andra stycket föreskrivna supplementära värdebestämningsmetoden anfört, bland annat, att det förhållandet, att man från tullmyndigheternas sida funnit anledning verkställa en beräkning av tullvärdet enligt sagda metod, självfallet icke behövde innebära, att det på denna väg framkomna värdet också ovillkorligen skulle läggas till grund för tulltaxeringen. Metoden i fråga borde snarast betraktas såsom en kontrollåtgärd, avsedd att utröna huruvida det fakturerade priset något så när motsvarade det pris, som ur vanliga affärstekniska synpunkter kunde anses skäligt. Därest det skulle visa sig, att det beräknade värdet icke i mera avsevärd mån skilde sig från det fakturerade priset, funnes därför ej heller någon anledning att för tulltaxeringen frågå nämnda pris.

Vad tulltaxerevisionen sålunda anfört syntes ämbetsverken icke stå i full överensstämmelse med den föreslagna lydelsen av 4 § andra stycket. Förslaget gäve närmast vid handen, att den supplementära värdebedömningsregeln alltid borde tillämpas, så snart tullanstalten funne skälig anledning antaga, att det uppgivna värdet understeg det verkliga. Då en av tullmyndigheterna verkställd undersökning rörande en varas inhemska försäljningspris stundom kunde tänkas giva sådant resultat, att det befunes lämpligt att godtaga ett enligt reglerna i första stycket bestämt värde, syntes en uppmjukning av bestämmelserna i förevarande avseende vara önskvärd. Detta kunde lämpligen ske på det sätt att orden »beräknas värdet» ersattes med orden »må värdet beräknas». Därjämte syntes större klarhet i fråga om bestämmelsernas tillämpning vinnas, om orden »eller finner tullanstalten skälig anledning antaga» utbyttes mot »eller finnes skälig anledning antaga». I detta sammanhang syntes slutligen till undvikande av missförstånd rörande vad som skulle innefattas under begreppet »handelsvinst» detta böra förtydligas att avse »normal handelsvinst».

Vid utrönande av tullvärdet enligt den i 4 § tredje stycket upptagna bedömningsregeln vore tullanstalten enligt den föreslagna ordalydelsen skyldig att låta besiktiga och värdera varan. Emellertid syntes det ur kostnadssynpunkt icke vara önskvärt, att tullmyndigheterna i detta fall alltid hänvisades att anlita besiktningsmän. Med hänsyn till den vidsträckt befogenhet att själva fastställa tullvärdet, som enligt andra stycket tillagts tullmyndigheterna, kunde något behov av en dylik ovillkorlig skyldighet att tillkalla besiktningsmän icke anses föreligga. Enligt ämbetsverkens uppfattning syntes därför ordet »skall» i sista punkten av detta stycke böra utbytas mot ordet »äger».

Vad därefter angår de ifrågasatta ändringarna i tillämpningsföreskrifterna ha ämbetsverken i stort sett icke haft annat att erinra än att enligt deras mening krav icke bör uppställas på fakturas förseende med särskild försäkran, att det i fakturan uppgivna värdet icke understiger det verkliga och att någon faktura, upptagande annat värde, icke utställts eller kommer att utställas. De invändningar, som särskilt från näringsorganisationernas sida riktats mot förslaget i denna punkt, anse ämbetsverken vara av den betydighet, att de icke gärna kunna avvisas.

Vad slutligen beträffar frågan om avdrag vid tullvärdets bestämmande för kassarabatt och agentprovision anföra ämbetsverken följande:

Enligt ämbetsverkens uppfattning synes det mindre tillfredsställande, att avdraget för kassarabatt göres beroende av huruvida vid tulltaxeringen betalning erlagts eller icke. I allmänhet synes böra undvikas att vid fastställande av varas tullvärde taga i betraktande sådana omständigheter, som endast hava samband med betalningssättet och sålunda icke i och för sig äro bestämmande för varuvärdet. Med hänsyn härtill och då tulltaxerevisionen anført, att enligt den av revisionen förordade lösningen avdrag skulle komma att medgivas endast i relativt sällan förekommande fall, synes det i likformighetens intresse lämpligare att vid tulltaxeringen helt och hållet bortse från kassarabatten. Ämbetsverken få därför som sin uppfattning uttala, att vid beräkning av varas tullvärde avdrag icke bör medgivas för i faktura eller eljest upptagen kassarabatt.

I fråga om de nu vid beräkning av tullvärdena lämnade avdragen för provision till här i landet bosatt agent har tulltaxerevisionen ansett lämpligast, att dylika avdrag icke längre medgivas. Vid den värdebedömning, som enligt andra stycket av 4 § tulltaxeförordningen skall ske med utgångspunkt från här i landet gällande marknadspris, skall emellertid avdrag medgivas för skälig försäljningskostnad och handelsvinst. Med hänsyn till att oklarhet råder rörande gränsen mellan å ena sidan provision åt svensk agent och å andra sidan försäljningskostnad, hava svårigheter befarats komma att uppstå vid den praktiska tillämpningen av hithörande bestämmelser. Ämbetsverken finna dessa farhågor befogade och vilja därför föreslå, att en ändring av nu tillämpad praxis beträffande avdrag för agentprovisioner får anstå, till dess någon erfarenhet vunnits rörande tillämpningen av de i 4 § tulltaxeförordningen medgivna avdragen för försäljningskostnad och handelsvinst.

Av tulltaxerevisionens utredning jämte de däröver avgivna yttrandena att *Departements-*
chefen. döma synes det råda en allmän uppfattning därom, att de nuvarande bestämmelserna i tulltaxeförordningen rörande beräkning av varas tullvärde i vissa avseenden äro otillfredsställande. Vad som framför allt aktualiserat behovet av ändrade föreskrifter härutinnan är de senare årens utveckling på den internationella handels område.

Med den omfattning, vari värdetullsystemet tillämpas hos oss, är det utan vidare klart att spørsmålet om tullvärdets bestämmande måste tillmätas stor vikt. Särskilt under de år, som förflutit efter ikraftträdandet av 1929 års tulltaxa, har den ur värdetullarna härflytande tulluppbörden kraftigt stegrats, såväl absolut taget som i relation till totaluppbörden. Detta belyses närmare av vissa i tulltaxerevisionens betänkande lämnade sifferuppgifter. Av en total tulluppbörd år 1930 om 157.2 miljoner kronor härrörde 18.7 miljoner eller 11.9 procent från importen under de rubriker i tulltaxan, vid vilka tillämpas värdetull med eller utan kombination med vikt- eller stycketull. Motsvarande uppbörd under 1938 utgjorde 196.8 respektive 48.8 miljoner kronor, innebärande att värdetullarnas andel i den totala uppbörden då stigit till 24.8 procent. Då värdetullarna erhålla ökad betydelse i samma mån som importprisen stiga, måste man särskilt i nuvarande tidsläge räkna med att dessa tullar kunna komma att spela en ännu större roll än

hittills. För det allmänna måste det särskilt i tider av onormalt stegrade statsutgifter framstå såsom angeläget, att de bestämmelser, som reglera uttagningen av ifrågavarande tullar, i möjligaste mån förebygga undervärdering av varorna. Ur det inhemska näringslivets synpunkt är det också av vikt, att dessa bestämmelser icke lämna rum för en tolkning och tillämpning, som kan medföra eludering av det för olika fall tillmätta tullskyddet. Brister i tullvärdebestämmelserna kunna medföra, att mindre nogräknade importörer till förfång för de mera samvetsgranna i större eller mindre utsträckning undandraga sig den avsedda tullbeskattningen.

Den reform, som genomfördes 1934 och som innebar inrättande inom generaltullstyrelsen av det s. k. tullvärdekontrollkontoret, har utan tvivel medfört en avsevärd förbättring av förhållandena på detta område. Denna reform avsåg emellertid ingen ändring av själva grunderna för tullvärdeberäkningen utan åsyftade väsentligen endast att möjliggöra en central kontroll i efterhand å lämnade värdeuppgifter. Uppenbart är, att en sålunda begränsad reform icke kunnat helt avhjälpa de påtalade missförhållandena, och det synes därför angeläget att hela detta spörsmål nu bringas till en så vitt möjligt rationell lösning.

Den ojämförligt viktigaste nyheten i tulltaxerevisionens förslag utgöres av reglerna om värderingen för de fall, då varuhavaren icke fullgör sin skyldighet att uppgiva och styrka varuvärdet eller då tullanstalten finner skälig anledning antaga, att det uppgivna värdet understiger det verkliga. I dessa fall har tullanstalten för närvarande icke befogenhet att själv verkställa värdering utan är hänvisad till att låta värdet efter besiktning fastställas av särskilt tillkallade sakkunniga. Emellertid har besiktnings- och värderingsförfarandet, enligt vad vid olika tillfällen framhållits, i praktiken visat sig förenat med sådana olägenheter — främst kostnader och tidsutdräkt samt svårigheter att finna för uppdraget lämpliga personer — att det kommit till användning endast i ringa utsträckning och snarast som en nödfallsutväg, när det varit uppenbart, att en större differens förelegat mellan det verkliga och det uppgivna värdet. Till belysning härav må nämnas, att vid tullbehandlingsinspektionen i Stockholm, där antalet värdeförtullningar årligen kan beräknas uppgå till lägst 70,000, sagda förfarande under femårsperioden 1934—1938 tillämpades i sammanlagt endast 10 fall. Därtill kommer, att förfarandet i och för sig, enligt vad erfarenheten visat, icke kan anses innebära någon tillfredsställande garanti för en riktig tullbeskattning, i det att ibland fastställts värden, som knappast motsvarat vad tullförfattningarna mena med tullvärden.

Tulltaxerevisionens förslag innebär, att värdet i här åsyftade fall må i första hand fastställas av tullanstalten, som för ändamålet skall äga påkalla biträde av tullvärdekontrollkontoret. Värdet skall därvid beräknas med utgångspunkt från det inhemska försäljningspriset eller, närmare bestämt, lika med det för varan vid försäljning inom Sverige gällande marknadspriset å tulltaxeringsorten vid tiden för tulltaxeringen, med avdrag för tull jämte skälig försäljningskostnad och handelsvinst. Tydligt är, att den-

na metod för värdebestämningen, vilken kommit till användning i ett flertal andra länder, erbjuder en hög grad av säkerhet mot undervärdering. Framför allt bör den utgöra ett verksamt medel att komma till rätta med de svårigheter, som visat sig förbundna med tulltaxeringen av varor, vilka för utländska företags räkning sänts i konsignation hit till landet eller av sådana företag levererats till här etablerade filial- eller dotterföretag. Då värdet bestämmes på sätt nu nämnts, skulle besiktning och värdering genom sakkunniga icke ifrågakomma. Med den erfarenhet, tullvärdekontrollkontoret redan erhållit och ytterligare skulle komma att förvärva beträffande priserna å olika slag av importvaror, och med de möjligheter kontoret äger att med ledning av importörernas affärskorrespondens och andra handlingar samt biträde av sakkunniga utrona dessa priser, torde kontoret komma att besitta väsentligt större förutsättningar än tillfälligt tillkallade värderingsmän att på ett tillfredsställande sätt fastställa värdet. Då varuhavaren enligt förslaget bibehålles vid rätten att påkalla värdets slutliga bestämmande genom skiljemän, torde hans intressen vara tillbörligt beaktade.

De av tulltaxerevisionen i övrigt förordade ändringarna i 4 § tulltaxeförordningen äro av mindre räckvidd och föranleda ingen erinran från min sida. De smärre jämkningar i paragrafens avfattning, som ifrågasatts av kommerskollegium och generaltullstyrelsen, torde dock böra iakttagas.

Då tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen meddelas i administrativ ordning, torde det icke vara nödvändigt att i detta sammanhang fatta slutlig ståndpunkt till de däri föreslagna ändringarna. Här må allenast erinras, hurusom de meningsskiljaktigheter, vilka kommit till synes beträffande förslaget i denna del, väsentligen hänföra sig till frågan om beskaffenheten av de fakturor, som skola företes till styrkande av varas tullvärde. Tulltaxerevisionen har för sin del föreslagit, att dylik faktura skall vara försedd med en särskild på tro och heder avgiven försäkran, att det i fakturan uppgivna värdet icke understiger det verkliga och att någon faktura, upptagande annat värde, icke utställts eller kommer att utställas. Från näringslivets sida har erinrats, att det ofta kan bereda importörerna svårighet att anskaffa sådan försäkran och att denna, såsom tulltaxerevisionen för övrigt själv förutsett, icke i och för sig skulle innebära någon trygghet för att riktiga värden angåves i fakturorna. Med hänsyn härtill och till den garanti mot för låga värden, som ligger redan i de nya reglerna för värdebestämningen, torde skärpta föreskrifter i det avseende, varom nu är fråga, åtminstone för närvarande kunna undvaras.

Vad kommerskollegium och generaltullstyrelsen anfört i fråga om avdrag vid tullvärdeberäkningen för kassarabatt och agentprovision ger icke anledning till erinran från min sida.

I den mån yttrandena innehålla anmärkningar eller yrkanden, som i det föregående icke blivit av mig särskilt berörda, ha de synts mig icke vara av beskaffenhet att påkalla något uttalande från min sida.

Beräkning av emballagevärdet å vissa godsbehållare.

Vid mellanstatlig befordran av gods med bantåg hava sedan några år tillbaka för detta ändamål särskilt konstruerade godsbehållare, s. k. containers, kommit till allt mera ökad användning. Behållarna förekomma i olika storlekar och äro till underlättande av lastning och lossning vanligen monterade på fötter eller hjul och försedda med ringar eller andra dylika anordningar. Syftet med behållarna är, bland annat, att möjliggöra befordran av gods direkt från avsändarens lokaler till mottagarens, och för detta ändamål begagnas de även i med järnvägstrafik kombinerad fartygs- eller motorfordons- trafik. Användningen av behållarna är i vissa avseenden reglerad genom överenskommelser mellan olika länders järnvägsförvaltningar. För Sveriges vidkommande gälla för närvarande två sådana, av järnvägsstyrelsen för såväl statens järnvägars som de enskilda järnvägarnas räkning avslutade avtal, det ena med den tyska riksbanan och det andra med de ungerska statsbanorna. Båda dessa avtal innebära, att de svenska järnvägarna å den ena sidan och nämnda utländska järnvägar å den andra ömsesidigt skola tillämpa en mellan åtskilliga mellaneuropeiska järnvägsförvaltningar ingången överenskommelse rörande behållaretrafiken. Det är vidare att märka, att vissa bestämmelser angående befordran av gods i behållare finnas intagna i gällande taxa för nordisk—tysk godssamtrafik. I fråga om samtliga dessa bestämmelser gäller, att de uteslutande hava tillämpning å behållare, som ägas av eller äro inregistrerade hos järnväg. Andra behållare behandlas av järnvägarna såsom vanligt emballage, och detta innebär, bland annat, att någon garanti icke lämnas för behållarnas återutförelse.

Behandlingen i tullhänseende av godsbehållarna såsom transportmedel betraktade är genom gällande författningsbestämmelser reglerad på ett sätt, som torde kunna anses tillgodose rimliga anspråk på tullättnader. Däremot kunna vissa anmärkningar riktas mot behandlingen ur tullsynpunkt av godsbehållarna i deras egenskap av emballage. Detta gäller huvudsakligen för det fall, att behållarna innehålla varor, för vilka tullen skall utgå efter värdet. Med tillämpning av de nuvarande bestämmelserna i 4 § tulltaxeförordningen skall därvid till grund för tullberäkningen läggas varans marknadspris å inköps- eller avsändningsorten med tillägg av, bland annat, emballagets värde. Detsamma kommer i vanliga fall att gälla även efter genomförandet av de i det föregående förordade ändringarna i nämnda paragraf. Därest behållaren utgör emballage, måste alltså värdet av densamma inräknas i det tullpliktiga värdet. Följden härav har emellertid i vissa fall blivit, att värdet av emballaget kommit att upptagas med belopp, som icke stått i rimlig proportion till tullvärdet i dess helhet. Med anledning härav hemställde Skånes handelskammare i en till finansdepartementet under år 1937 ingiven skrift bland annat om ändring i de nuvarande beräkningsgrunderna för fastställandet av godsbehållares emballagevärde. Över denna framställning avgåvo kommerskollegium och

generaltullstyrelsen gemensamt utlåtande, till vilket voro fogade yttranden från Stockholms handelskammare, handelskammaren i Göteborg och Sveriges industriförbund. Såväl ämbetsverken som ifrågavarande näringsorganisationer framhöllo lämpligheten av att åtgärder vidtoges till åstadkommande av vissa lättnader i beräkningen av emballagevärdet. Samtidigt underströks emellertid angelägenheten av att vid bestämmandet av varors tullvärden erforderlig hänsyn toges till emballagevärdet å behållare, enär eljest en eludering av fastställd tullsats skulle kunna äga rum.

Frågan om en lämpligare beräkningsgrund för fastställandet av emballagevärdet å godsbehållare har upptagits till behandling i tulltaxerevisionens den 17 december 1938 dagtecknade »Betänkande I med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxeförordning och därvid fogade tulltaxa m. m.». Efter en omfattande utredning i syfte att utröna, huruvida några lättnader i gällande bestämmelser på området skulle kunna genomföras, hava de sakkunniga föreslagit, att värdet av godsbehållare jämte eventuellt förekommande annat emballage skall vid beräkning av tullvärdet å de i behållaren inneslutna varorna upptagas till 3 procent av dessas marknadspris, dock givetvis endast under förutsättning, att behållaren ersätter annat, eljest handelsbrukligt emballage. Nämda procentsats grundar sig på en ingående undersökning rörande i tillgängliga fakturor upptagna emballagevärden för värdetull underkastade varor. Bestämmelsen i fråga skall enligt förslaget tillämpas endast med avseende å järnväg tillhöriga eller hos järnväg inregistrerade behållare. Anledningen härtill är, att andra slag av behållare icke äro underkastade några som helst bestämmelser i fråga om storlek, konstruktion m. m., varför svårigheter skulle uppstå att särskilja godsbehållare från större trälådor o. dyl., som försetts med enklare anordningar för underlättande av transporten. Med hänsyn bland annat till dessa svårigheter hava de sakkunniga ansett lämpligt, att en eventuell utsträckning av de föreslagna bestämmelserna till andra behållare än sådana, som tillhöra järnväg eller äro inregistrerade hos järnväg, får anstå till dess trafiken med dylika behållare kan bliva reglerad i en eller annan form.

Då de föreslagna bestämmelserna rörande beräkning av godsbehållares emballagevärde närmast äro att anse såsom tillämpningsföreskrifter till de i 4 § tulltaxeförordningen meddelade generella föreskrifterna för beräkning av varas tullvärde, hava de sakkunniga föreslagit, att bestämmelserna i fråga infogas i de av Kungl. Maj:t meddelade tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen. I själva tulltaxeförordningen skulle då endast intagas ett stadgande, att Konungen skall äga bestämma, enligt vilka grunder värdet av emballage skall beräknas i det fall, att detsamma helt eller delvis utgöres av godsbehållare. Härigenom skulle även vinnas den fördelen, att en revidering av bestämmelserna i ena eller andra avseendet, vilken senare må befinnas önskvärd, kunde av Kungl. Maj:t vidtagas på administrativ väg.

Över förslaget hava, efter remiss, utlåtanden avgivits av järnvägsstyrelsen den 14 samt av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt den 22 februari 1939.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen*, som vid sitt utlåtande fogat yttranden från vissa näringsorganisationer och tullanstalter, uttala för egen del, att förslaget syntes väl ägnat att undanröja de mindre önskvärda konsekvenserna av nuvarande bestämmelser på området och icke torde medföra några svårigheter vid den praktiska tillämpningen. Ämbetsverken framhålla, att några principiella invändningar icke heller gjorts mot förslaget men att man på några håll ansett den föreslagna procentsatsen väl hög. Då den för viktiga varugrupper i stort sett motsvarade vad som utrönts vid undersökningen, och en eventuell differentiering med avseende å olika varor i varje fall icke syntes böra vidtagas, förrän erfarenhet vunnits rörande verkningarna av de föreslagna bestämmelserna, ansåge ämbetsverken emellertid ingen anledning föreligga att frångå de sakkunnigas förslag i detta hänseende.

Järnvägsstyrelsen anser sig kunna i princip tillstyrka de sakkunnigas förslag. Emellertid föreslår styrelsen, att värdet av hela emballaget beräknas efter 2 procent av varornas marknadspris, dock med belopp av högst 200 kronor för behållare om intill 3 kbm. rymd och 300 kronor för behållare med rymd över 3 kbm. Nämnade begränsningar äro enligt styrelsens mening nödvändiga för att förebygga, att behållarna upptagas till alltför orimliga värden.

*Departements-
chefen.*

De nuvarande bestämmelserna rörande beräkningen av tullvärdet å sådana i godsbehållare eller s. k. containers inkommande varor, för vilka tullen utgår efter värdet, äro otvivelaktigt ägnade att motverka den mera vidsträckta användning av dylika behållare, som av transporttekniska skäl anses önskvärd, och jag har därför icke något att erinra mot att 4 § tulltaxeförordningen ändras på sätt de sakkunniga föreslagit. Då erfarenheterna av behållaretrafiken för vårt lands vidkommande äro tämligen begränsade, erbjuder det för närvarande vissa svårigheter att med säkerhet bedöma vilka ytterligare föreskrifter som lämpligen böra meddelas för ernående av en i tullhänseende behöflig lättnad för denna trafik. Därest riksdagen godtager den föreslagna ändringen i tulltaxeförordningen, kommer frågan om dylika föreskrifter att senare anmälas för Kungl. Maj:t. Redan nu torde emellertid böra framhållas, att de nya bestämmelserna närmast få betraktas som en försöksanordning och att vid sådant förhållande försiktigheten torde bjuda att tills vidare icke sätta den för fastställandet av godsbehållarnas emballagevärde avsedda procentsatsen lägre än de sakkunniga föreslagit. Därest procentsatsen befinnes icke vara lämpligt avvägd, får erforderlig ändring ske så snart tillräcklig erfarenhet på området vunnits. Skulle de nya bestämmelserna i undantagsfall visa sig leda till orimliga värden, såsom järnvägsstyrelsen befarat, föreligger möjlighet för Kungl. Maj:t att dispensvis åvägbringa rättelse.

Tullfrihet för visst turistrekلامmaterial m. m.

I skrivelse den 23 mars 1938 hemställde Svenska delegationen för nordiskt ekonomiskt samarbete, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utfärdande av sådana föreskrifter, att — under förutsättning av ömsesidighet — upplysningsmaterial rörande främmande länder finge införas tullfritt till riket. Över denna framställning avgav generaltullstyrelsen utlåtande den 13 april 1938, varvid styrelsen anförde bland annat följande:

Under förutsättning att Kungl. Maj:t med riksdagen finner skäl medgiva sådan tullfrihet, som nu ifrågasättes, bör enligt styrelsens mening en bestämmelse i ämnet lämpligen upptagas i 5 § tulltaxeförordningen såsom ett nytt moment efter de nuvarande. Denna nya bestämmelse skulle gälla tullfrihet för tryckalster, som införas till riket för att här utdelas såsom reklam för resor till främmande länder eller för att sprida kännedom i allmänhet om dessa länder. Med tryckalster torde i detta sammanhang böra förstås icke blott affischer, broschyrer, prospekt över hotell, järnvägar o. dyl. samt tidtabeller utan även kartor, bilder, planschverk samt med bilder försedda reklamskyltar och reklamplakat. Tillräcklig anledning att begränsa tullfriheten till att omfatta endast tryckalster med utländsk text synes icke förefinnas, men det är tydligt, att den gjorda framställningen icke avser upplysningsmaterial, som gäller den inhemska turisttrafiken, och dylikt material måste även helt naturligt undantagas med hänsyn till den svenska tryckerinäringens intressen. Enligt styrelsens mening bör emellertid såsom villkor för tullfriheten krävas, att tryckalstren i fråga äro ämnade att utdelas kostnadsfritt. Delegationen har, efter vad styrelsen inhämtat, för sin del icke någon erinran att göra mot att ett sådant villkor uppställles. Slutligen synes det lämpligt, att, såsom i den underdåniga framställningen förutsättes, medgivandet begränsas till tryckalster från land, som beviljar Sverige motsvarande förmån.

Sedan handlingarna i ärendet överlämnats till tulltaxerevisionen för att tagas i övervägande vid fullgörande av dess uppdrag, har i revisionens förutnämnda Betänkande I framlagts ett förslag till frågans lösning, som vad beträffar den erforderliga ändringen av 5 § tulltaxeförordningen står i överensstämmelse med generaltullstyrelsens nyssberörda förslag i ämnet. Bestämmelse rörande tullfriheten skulle intagas i ett till nämnda paragraf fogat nytt moment, betecknat z). I övrigt föreslå de sakkunniga, att till förhindrande av missbruk föreskrift lämnas om att varuhavare, som önskar komma i åtnjutande av tullfriheten, skall till tullverket avlämna skriftlig försäkran på tro och heder, att varorna i fråga äro avsedda att här i riket utdelas kostnadsfritt och att de införas från namngivet främmande land. En sådan föreskrift torde, enligt vad de sakkunniga framhålla, i form av tillämpningsbestämmelse kunna meddelas av Kungl. Maj:t.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen*, som i förutnämnda utlåtande den 22 februari 1939 berört jämväl föreliggande fråga, hava icke haft något att erinra mot det framlagda förslaget, vilket enligt ämbetsverkens mening syntes på ett fullt tillfredsställande sätt bereda turistreklamen åsyftad lättnad

i tullhänseende. I anledning av att önskemål framförts om att tullfriheten måtte, eventuellt i form av temporär tullfrihet, utvidgas till att omfatta även annat turistiskt propagandamaterial än tryckalster, framhålla ämbetsverken, att sådan tullfrihet redan nu kunde i viss omfattning medgivas enligt bestämmelserna i 8 § 1 a) tulltaxeförordningen och att en utsträckning av detta medgivande med hänsyn till den inhemska skylt- och reklamindustriens intressen icke syntes böra ifrågakomma.

*Departements-
chefen.*

För egen del har jag icke något att erinra mot intagande i tulltaxeförordningen av en bestämmelse, enligt vilken tullfrihet skulle på angivna villkor och under förutsättning av ömsesidighet medgivas för tryckalster av olika slag, vilka införas hit till landet i syfte att göra reklam för resor till främmande länder eller sprida kännedom i allmänhet om dessa länder. Ett sådant medgivande skulle kunna bliva av visst värde för turisttrafiken mellan Sverige och utlandet och torde vara ägnat att befrämja våra kulturella förbindelser med främmande länder. Erforderliga tillämpningsföreskrifter torde, på sätt de sakkunniga förutsatt, få meddelas av Kungl. Maj:t.

Vissa ändringar i gällande bestämmelser om tullfri införsel av tobaksvaror m. m.

I detta sammanhang torde jag få anmäla en fråga, som icke varit föremål för tulltaxerevisionens behandling utan på annat sätt bragts under Kungl. Maj:ts prövning.

I 5 § e) tulltaxeförordningen äro bestämmelser meddelade i fråga om tullfrihet för förnödenheter, tillhöriga resande eller å transportmedel anställda personer, varvid beträffande resandes rätt att för eget bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror och cigarrettpapper hänvisning gjorts till vad därom är särskilt stadgat. Härvid åsyftas den i 21 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket meddelade grundläggande bestämmelsen, enligt vilken resande, som ankommer från utrikes ort, må för eget bruk tullfritt medföra färdiga tobaksvaror och cigarrettpapper intill viss mindre, av Kungl. Maj:t fastställd kvantitet. Jämlikt §§ 28 och 33 i kungörelsen den 20 juni 1924 (nr 248) med vissa ordningsföreskrifter för in- och utförseln av tobaksvaror m. m. må berörda kvantitet av tobaksvaror och cigarrettpapper icke överstiga 50 respektive 10 gram.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 8 april 1938 har *generaltullstyrelsen*, under förmålan att styrelsen vid handläggningen av visst ärende uppmärksammat önskvärdheten av att ovanberörda stadganden angående tobaksvaror m. m. bleve tillämpliga jämväl beträffande avmönstrande sjöfolk, hemställt om sådan ändring av 5 § e) tulltaxeförordningen och 21 § 2 mom. tobaksmonopolförordningen, att förmånen av tullfri införsel av för

eget bruk medförda färdiga tobaksvaror och cigarrettpapper i ovannämnda mindre kvantiteter tillkomme, förutom från utrikes ort ankommande resande, även avmönstrande sjöfolk.

Det synes skäligt, att från fartyg avmönstrande befäl och besättningar erhålla samma möjlighet som resande att tullfritt medföra sådana smärre kvantiteter tobaksvaror och cigarrettpapper, om vilka här är fråga. Enligt vad handlingarna i ärendet utvisa har också tullfrihet i praxis pläгат medgivits i åsyftade fall. Till undanröjande av varje tvekan om bestämmelsernas rätta innebörd torde sistnämnda två författningar böra ändras på sätt generaltullstyrelsen hemställt. *Departements-
chefen.*

De av mig i det föregående förordade nya bestämmelserna torde böra träda i kraft den 1 juli 1940.

I överensstämmelse med det anförda ha inom finansdepartementet upprättats förslag till

1) *förordning om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316); samt*

2) *förordning om ändrad lydelse av 21 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.*

Föredraganden hemställer härefter, att berörda förslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

V. Schwartz.
